

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/122/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824201361
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7824201361.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti o maloleté deti L.: Q., A.. XX.XX.XXXX, X., A.. XX.XX.XXXX Y. E., A.. XX.XX.XXXX, deti rodičov: matka F. L., A.. XX.XX.XXXX, S. W. M. I. XXX/XX, L. F., zast. JUDr. Andreou Oroszovou, advokátkou so sídlom Murgašova 3, Košice, a otec U. L., A.. XX.XX.XXXX S. W. P. XXXX/XX, A. X., v konaní na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Zamieta návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného tunajšiemu súdu dňa 26.06.2024.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 26.06.2024 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bude otec povinný prispievať na výživu mal. Q. sumou 200,00 eur, na výživu mal. X. sumou 200,00 eur mesačne a na výživu mal. E. sumou 200,00 eur mesačne, vopred vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca k rukám matky, a to počnúc mesiacom podaním tohto návrhu.

2. Svoj návrh dôvodila tým, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 7P/175/2015 z 10.09.2015, právoplatným a vykonateľným dňa 20.10.2015, boli naposledy určené rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom a to tak, že mal. Q. je otec povinný uhrádzať výživné vo výške 90,00 eur mesačne, mal. E. vo výške 50,00 eur mesačne a mal. X. vo výške 80,00 eur mesačne. Otec dlhodobo neprispieva na výživné vo vyššie uvedených, súdom určených výškach a matke je aktuálne z príslušného úradu práce uhrádzané náhradné výživné. Matka s otcom dlhší čas neudržiava kontakt, otec neudržiava kontakt ani s mal. deťmi, roky ich nevidel a ani nemá záujem. Otec neprispieva nad rozsah vyživovacej povinnosti žiadnou inou formou, o svoje deti sa dlhodobo nezaujíma, nepošle im ani pozdrav k ich narodeninám, či meninám. Podľa posledných matkiných informácií otec žije v Čechách, kde sa presťahoval ešte pred rozvodom im manželstva v roku 2015 a má pracovať ako barbier s príjmom okolo 1.500,00 eur v čistom. Podľa vedomostí matky otec má aj druhú robotu, pracuje ako robotník na stavbách, resp. vykonáva iné pomocné práce s príjmom okolo 500,00 eur mesačne. Otcovi sa v rámci jeho nového života v Čechách narodila dcéra, ktorá je aktuálne vo veku 7 rokov. Matka má vedomosť, že otec už ani s touto rodinou nežije a túto jeho dcéru si osvojil aktuálny partner jeho bývalej priateľky, teda otec nemá vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu. Matka sa rozhodla podať tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi otcovi platiť výživné na maloleté deti v zmysle ust. § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), nakoľko finančná situácia je pre ňu ďalej neúnosná, výživné určené súdom (a vyplácané ako náhradné výživné) je viac ako nepostačujúce a matka pomaly nedokáže mal. deťom zabezpečiť ani základné potreby. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na 6 ročnú mal. A. C., ktorej jej otec uhrádza výživné vo výške 200,00 eur mesačne. Všetky mal. deti sú zverené matke a žijú s ňou spoločne v jednej domácnosti v rodinnom dome (nie je vo vlastníctve matky) spolu aj s ich starou mamou, ktorá im finančne vypomáha zo svojho dôchodku v minimálnom rozsahu. Matka je jediným rodičom, ktorý mal. deťom zabezpečuje každodennú opateru, starostlivosť, s čím sa nesporne spájajú výdavky, ktoré dennodenne znáša len sama, pričom tieto sa vzhľadom na podstatný odstup času nepochybne zvýšili. Matka veľmi

Ťažko finančne znáša celú situáciu, bola nútená vziať si dve pôžičky - spotrebnú úveru a mesačne ich spláca. Jej príjem v spoločnosti CELLTEX s.r.o., kde je zamestnaná, je vo výške cca 720,00 eur mesačne, daňový bonus poberá vo výške 60,00 eur na 1 dieťa mesačne a invalidný dôchodok vo výške 184,90 eur mesačne je jediným príjmom, ktorý má. Matka je vlastníčkou osobného automobilu značky Renault Influence, ročník 2016, ktorý kupovala na leasing. Iný majetok matka nevlastní. Mal. Q. aktuálne navštevuje SOŠ Technická na Hviezdoslavovej 5 v Rožňave, kde končí 1. ročník. Mal. X. od septembra 2024 nastupuje na strednú školu umeleckého priemyslu v Kežmarku, kde budú jej náklady na internát 40,00 eur mesačne a 90,00 eur na stravu. Mal. E. navštevuje ZŠ Zlatá, kde končí 7. ročník. Matka má vlastné náklady v sume 957,17 eur mesačne a špecifikuje ich nasledovne: strava 130,00 eur mesačne, drogéria, hygiena, lieky a vitamíny, kozmetika a oblečenie 200,00 eur mesačne, pohonné hmoty 100,00 eur mesačne (dochádzanie za prácou), PZP 9,66 eur (115,88 eur ročne), náklady na bývanie: internet 17,00 eur mesačne, elektrina 130,00 eur mesačne, voda 50,00 eur mesačne, TV 22,40 eur, odpad 38 x 4 = 152,00 eur ročne - 12,66 eur mesačne, mobil 30,00 eur, pôžičky 85,00 eur + 170,45 eur. Náklady na mal. deti matka špecifikuje nasledovne spolu na všetky 3 mal. deti: strava 300,00 eur, oblečenie 250,00 eur, drogéria, hygiena, kozmetika 100,00 eur, lieky a vitamíny 30,00 eur mesačne, mobily 20,00 eur mesačne, neočakávané a ďalšie náklady 150,00 eur mesačne (X. potrebuje dioptrické okuliare, pravidelne sa jej menia sklá podľa zhoršenia, E. podstúpil operáciu nôh, kedy pravidelne mesačne chodí na kontroly do Košíc, s ktorými má matka náklady na cestu). Ďalšie náklady na mal. deti matka špecifikuje osobitne na každé z mal. detí nasledovne: ZRPŠ - Q. - 15,00 eur, X. Y. E. po 10,00 eur mesačne, výtvarná X. 8,00 eur mesačne, cestovné 20,00 eur mesačne 1 dieťa (mesačník) a 50,00 eur rozvoz matky autom, pomôcky do školy 100,00 eur mesačne. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné bezodkladne zabezpečiť potreby mal. detí určením vyživovacej povinnosti pre otca voči mal. deťom v nevyhnutnom rozsahu do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Mal. deti sú v pubertálnom veku, vo vývine, čím majú prirodzene zvýšené potreby a náklady a vzhľadom na poslednú úpravu vyživovacej povinnosti na mal. deti spred deviatich rokov je potreba nevyhnutne upraviť pomery bez pochýb dôvodná. Matka nezvláda uhrádzať všetky náklady na mal. deti výlučne sama, preto žiada, aby bol k výživnému na mal. Q. vo výške 200,00 eur, na mal. X. vo výške 200,00 eur a na mal. E. sumou 200,00 eur mesačne otec zaviazaný súdom do času rozhodnutia súdu vo veci samej. Vzhľadom na skutočnosť, že otec pravidelne dosahuje vyššie označený príjem, pričom matka dosahuje len vyššie uvedený príjem, je potrebné, aby otec doplnil tento finančný nedostatok pre potreby mal. detí, nakoľko je to jeho rodičovská povinnosť. Otec bez pochýb vie a môže podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov zabezpečiť výživné pre mal. deti aj vo vyšších sumách ako 200,00 eur na každé z nich, avšak vzhľadom na neodkladnosť a urgentnosť potreby zabezpečenia potrieb pre maloleté deti matka navrhuje, aby bola otcovi určená povinnosť prispievať výživné na maloleté deti vo výške 200,00 eur mesačne na každé z nich, ktoré napĺňa dikciu ust. § 366 CMP, v zmysle ktorého „Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.“ Z týchto všetkých dôvodov je teda matka presvedčená, že potreba nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 366 CMP je daná a dôvodná.

3. Matka podaním doručeným súdu dňa 27.06.2024 predložila trestný rozkaz tunajšieho súdu sp.zn. 3T/33/2022 zo dňa 08.04.2022, ktorým bol otcovi uložený podmienený trest za prečin zanedbania povinnej výživy. Z rozkazu vyplynulo, že otec v tom čase dlžil na výživnom sumu 4.840,00 eur. Ďalej predložila rozhodnutia ÚPSVaR Rožňava, ktorými deťom vznikol nárok na náhradné výživné počnúc dňom 01.03.2022.

4. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa ust. § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa ust. § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa ust. § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa ust. § 328 ods. 2 prvá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

10. Podľa ust. § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa ust. § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov, ktoré slúžia na zabezpečenie ochrany práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je namieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Ak má súd poskytnúť ochranu oprávnenému účastníkovi nariadením neodkladného opatrenia, musí mať v konaní osvedčené nielen to, že existuje určité právo, ktoré je porušené alebo ohrozené, ale že je tu aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a že ochranu treba zabezpečiť práve týmto spôsobom.

15. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania, s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná (uznesenie KS Bratislava sp.zn.: 11CoP/349/2022 zo dňa 22.11.2022).

16. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. V prvom rade je potrebné konštatovať, že nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach vyživovacej povinnosti sa uplatní v prípade uloženia povinnosti tomu rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, alebo tomu rodičovi, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní (uznesenie KS Bratislava sp.zn.: 11CoP/192/2020). V danom prípade bola rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn.: 7P/175/2015 zo dňa 10.09.2015 o.i. upravená vyživovacia povinnosť otca, v zmysle ktorej bol otec zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. Q. po 50,00 eur mesačne, mal. X. po 80,00 eur mesačne a mal. E. po 50,00 eur mesačne. Súd nespochybňuje tvrdenie matky o neplnení vyživovacej povinnosti otca, čo matka aj preukázala rozhodnutím úradu práce o poberaní náhradného výživného. Táto skutočnosť sama o sebe ešte nezakladá potrebu okamžitého zásahu súdu. Keďže rodičovské práva a povinnosti sú aktuálne upravené rozsudkom tunajšieho súdu, nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie matkou navrhovaného neodkladného opatrenia.

17. Matka uvádzala, že otec detí pracuje v Čechách a domnievala sa, že dosahuje príjem okolo 1.500,00 eur v čistom. Pritom podľa jej vedomostí ešte vykonáva pomocné práce s príjmom okolo 500,00 eur. Matkou navrhované výživné vo výške 200,00 eur mesačne na každé dieťa podľa názoru súdu

nezodpovedá zákonnému kritériu stanovenému v ustanovení § 366 CMP, podľa ktorého neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere. Neodkladným opatrením v zmysle ust. § 366 CMP možno nariadiť platenie výživného len v nevyhnutnej miere, teda nie v takom rozsahu, ako to umožňujú možnosti, schopnosti a majetkové pomery výživou povinnej osoby, ktorých prešetrovanie presahuje rámec dokazovania vo veci nariadenia neodkladného opatrenia. Výživné v zmysle citovaného ustanovenia je určené len na uspokojovanie základných osobných a životných potrieb výživou oprávnenej osoby a nie je rozhodujúce, že výživou povinný je schopný platiť aj vyššie výživné. Výživné, ktoré navrhuje matka, by za týchto okolností zodpovedalo určeniu výživného podľa kritérií uvedených v ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, po riadne vykonanom dokazovaní vo veci samej. V tejto súvislosti sa žiada doplniť, že matka nepodala návrh vo veci samej, teda návrh na zvýšenie výživného a nie je ani zrejme, aké výživné by tak žiadala v samotnom návrhu na zvýšenie výživného.

18. V neposlednom rade sa zmienku stojí aj fakt, že matka sa domáhala zvýšenia výživného formou neodkladného opatrenia takmer so značným časovým odstupom, po deviatich rokoch od poslednej súdnej úpravy, pričom tvrdí, že otec si dlhodobo neplní vyživovaciu povinnosť. Súdu nie je zrejme, prečo matka nepodala návrh na zvýšenie výživného. Keďže matka disponuje právoplatným rozhodnutím, ktorým bola určená výška výživného na maloleté deti a podľa tvrdenia matky si otec túto vyživovaciu povinnosť neplní, je namieste výkon rozhodnutia v predmetnej veci, čím by boli zabezpečené nevyhnutné potreby maloletých detí. Ak otec ani doposiaľ neuhrádzal výživné, zvýšením výšky výživného sa predsa situácia nezmení a otec aj naďalej výživné uhrádzať nebude (čím ale súd netvrdí, že v prípade konania vo veci samej by nedošlo k zvýšeniu výživného), a teda takéto rozhodnutie by neprinieslo žiadne riešenie.

19. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočností, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávnenej osoby, v tomto prípade maloletých detí, v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcej zo zákonných kritérií uvedených v ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Skutočnosť, resp. tvrdenie o tom, že jeden z rodičov si neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť v dostatočnom rozsahu, sama osebe neosvedčuje nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, teda určenie výživného v nevyhnutnom rozsahu. Podstatným je preukázanie, že potreby oprávnenej osoby nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza, uspokojené ani v nevyhnutnom rozsahu (rozsudok KS v Košiciach sp.zn.: 8CoP/189/2021 zo dňa 30.8.2021). V danom prípade matka nepreukázala, že potreby detí nie sú v konkrétnej situácii, v ktorých sa nachádzajú, uspokojené ani v nevyhnutnom rozsahu. Matka deklarovala svoje výdavky sumou 957,17 eur mesačne. Výdavky na všetky tri maloleté deti deklarovala vo výške cca 1.053,00 eur mesačne, pričom na jedno dieťa vychádza suma 350,00 eur mesačne. Príjmy matky sú v celkovej výške 964,90 eur mesačne. Z uvedeného vychádza, že výdavky matky presahujú jej príjem a nie je zrejme, z akých prostriedkov matka doposiaľ zabezpečovala všetky potreby rodiny. Zvýšené výdavky na deti v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom matka nepreukázala žiadnymi dôkazmi, pričom nevyhnutné potreby sú zabezpečené rozhodnutím tunajšieho súdu sp.zn.: 7P/175/2015 zo dňa 10.09.2015, pričom je len na matke, aby podala návrh na vykonanie exekúcie.

20. V prípade výdavkov na mal. X., ktorá od septembra 2024 nastupuje na Strednú školu umeleckého priemyslu v Kežmarku, kde budú jej náklady na internát 40,00 eur mesačne a 90,00 eur na stravu je potrebné uviesť, že na výdavky, ktoré vzniknú až v budúcnosti, nie je možné prihliadať, nakoľko súd pri nariadení neodkladného opatrenia musí vždy vychádzať z pomerov a okolností existujúcich v čase rozhodovania.

21. Z dôvodov vyššie uvádzaných súd návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).